

KyK

Begroting 2023

Stichting KyK

Krêft yn Kollektyf

Datum 20 december 2022

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	- 3 -
2	Ontwikkeling KyK begroting.....	- 4 -
2.1	<i>Begrotingsproces.....</i>	<i>- 4 -</i>
2.2	<i>Specifieke aandachtspunten.....</i>	<i>- 5 -</i>
3	Leerlingaantallen	- 6 -
4	Begroting 2023	- 7 -
	<i>Algemeen.....</i>	<i>- 7 -</i>
5	Toelichting baten, lasten en investeringen.....	- 8 -
5.1	<i>Toelichting baten.....</i>	<i>- 8 -</i>
5.2	<i>Toelichting lasten .....</i>	<i>- 9 -</i>
5.3	<i>Toelichting investeringen .....</i>	<i>- 10 -</i>
6	Resultaat naar schoolgrootte.....	- 11 -
7	Toelichting meerschoolse begroting.....	- 12 -
8	Financiële positie.....	- 14 -
8.1	<i>Risicoanalyse .....</i>	<i>- 14 -</i>
8.2	<i>Bovenmatige reserves .....</i>	<i>- 14 -</i>
9	Ondertekening.....	- 16 -
BIJLAGEN		- 17 -
	<i>BIJLAGE 1 – Leerlingtelling in detail .....</i>	<i>- 18 -</i>
	<i>BIJLAGE 2 – Resultaat naar schoolgrootte in detail .....</i>	<i>- 19 -</i>

1 Inleiding

Bij KyK staat de toekomst elke dag voor de deur te trappelen. Kinderen, professionals en ouders. Om met elkaar op avontuur te gaan. Elke dag weer. Duurzaam avontuurlijk onderwijs - verbonden met stad, platteland, en heel Fryslân. KyK, dat noemen wij nou Krêft yn Kollektyf.

Om dit waar te kunnen maken is deze begroting opgesteld. Het stelt KyK in staat vanuit lef te werken aan haar toekomst en de toekomst van de leerlingen. Want samen maken we het verschil.

De eerste begroting van stichting samenwerkingsbestuur KyK is een feit. Binnen KyK wordt gewerkt met stadsscholen en plattelandsscholen, regulier basisonderwijs, speciaal (basis)onderwijs, twee tienerscholen en om de diversiteit compleet te maken wordt ook nieuwkomersonderwijs gegeven. Door in dit verband samen te werken denken wij het onderwijs in de vijf gemeenten van het Zuidwesten van Friesland compleet te maken.

De begroting is niets meer en niets minder dan een voorspelling van de inkomsten en daartegen afgezet de (gewenste) uitgaven, gericht op een soepel en goedlopend bedrijfsproces. In deze begroting is dan ook richting gegeven aan waar we als KyK aan willen werken in 2023: voorzien in het best mogelijke onderwijs voor kinderen in het zuidwesten van Friesland.

RESULTAAT

2023 is een negatief exploitatieresultaat van € 1.350.000 begroot. Als gevolg van de onrust op de energiemarkt stijgen de energielasten van KyK met € 800.000 (factor 3,2). OCW spreekt momenteel over compensatie voor de schoolbesturen. Vanwege de onzekerheid hieromtrent is de volledige last genomen in deze begroting, zodat een juiste weergave van het verwachte resultaat gegeven wordt. De bovenmatige reserves maken het mogelijk te werken met een negatieve begroting, waardoor projectmatige impulsen mogelijk gemaakt worden binnen KyK. Ook wordt het uitbouwen van de plannen en beleid, die al in gang zijn gezet in 2022, mogelijk gemaakt.

AFSLUITEND

In 2023 zal de exploitatie doorlopend worden afgezet tegen de plannen die in deze begroting vastliggen. Eens per kwartaal zal aan de stakeholders gerapporteerd worden over de voortgang van deze plannen en de financiële uitnutting.

2 Ontwikkeling KyK begroting

2.1 BEGROTINGSPROCES

Na de zomervakantie is gestart met de verdere harmonisatie van het financieel beleid van de gefuseerde stichtingen. Belangrijk onderdeel van deze harmonisatie is de vernieuwde allocatie op basis van de vereenvoudiging van de bekostiging die start op 1 januari 2023. KyK werkt met een eenvoudige en gebruikelijke indeling. Eén kostenplaats per school en het servicebureau, de meerschoolse kosten, Passend Onderwijs KyK en de vervangingskosten.

ALLOCATIE

De vereenvoudiging van de bekostiging leidt tot aanpassing van de wijze waarop de bekostiging tot stand komt. Door de fusie tot KyK is een nieuw adequaat systeem voor de verdeling van de middelen (allocatie) noodzakelijk. Op de berekende bekostiging van de scholen wordt 18,5% ingehouden. Dit percentage is opgebouwd uit:

6,4%	voor de bekostiging van het servicebureau en het CvB. Dit betreffen zowel de personele- als de materiele lasten.
6,5%	voor de bekostiging van de meerschoolse kosten
3,3%	voor de bekostiging van de vervangingskosten van de scholen
1,4%	voor ondersteuningsmiddelen voor Passend Onderwijs KyK
0,9%	voor de bekostiging van de duurzame inzetbaarheid (seniorenverlof) en het ouderschapsverlof van de gehele organisatie

Deze percentages kunnen jaarlijks worden bijgesteld. Het uitgangspunt is: zoveel mogelijk budget naar het primaire proces.

Voor het (V)SO geldt, in afwijking tot het reguliere onderwijs, een afdracht van 7,9% van de bekostiging. (V)SO scholen worden, als gevolg van de doelgroep, in het personele deel zwaarder bekostigd dan de reguliere basisscholen. Indien ook hier een percentage van 18,5% gehanteerd draagt het (V)SO onevenredig veel bij aan de collectieve uitgaven en komt de kwaliteit van het onderwijs hierdoor onder druk te staan. Voor de SBO-school geldt, in lijn met het (V)SO, een afdrachtperscentage van 10,5%.

In 2023 werkt KyK met een bestuursjaarplan. Dit jaarplan geldt als leidraad voor de KyK-kringen. In de begroting worden de middelen gekoppeld aan de speerpunten. De begroting is dan ook niet meer en niets minder dan een voorspelling van de inkomsten en daartegen afgezet de (gewenste) uitgaven, gericht op een soepel en goedlopend bedrijfsproces. Periodiek monitoren waar je staat, afgezet tegen welke middelen uit zijn gegeven, stelt ons in staat om financieel goed te weten waar we uitkomen.

Bij het opstellen van de begroting is aandacht geweest voor:

- 1) *De baten* – Op basis van de leerlingenaantallen (1 oktober en prognose) zijn de inkomsten bepaald door gebruik te maken van de begrotingsmodellen. Aanvullend hebben de scholen de overige baten bepaald en aangeleverd. Als laatste zijn de afdrachten overeenkomstig het allocatiemodel verwerkt in de begrotingsmodellen.
- 2) *Personele lasten* – De formaties zijn, in samenspraak met directeuren, verwerkt in het begrotingsmodel. Scholen hebben zelf een inschatting gemaakt van de overige personele lasten, niet zijnde formatieve uitgaven.
- 3) *Overige lasten* – Per kostenplaats zijn overige instellingslasten bepaald. Zowel de scholen als het servicebureau geven op deze wijze richting aan de processen die zij zelf voor ogen hebben voor 2023.
- 4) *Investerings, onderhoudsvoorziening en huisvestingskosten* – De investeringen zijn door de scholen aangeleverd. Voor meerschoolse zaken heeft domein huisvesting en facilitair een

inschatting gemaakt van de lasten in het kader van de onderhoudsvoorziening (meerjarenonderhoudsplannen). De energielasten zijn begroot conform de inschatting van de energieleverancier.

- 5) *De servicebureau en meerschoolse begroting* – Domeinvoorzitters, in samenspraak met KyK-kringen, zijn verantwoordelijk voor de plannen waar in 2023 uitvoering wordt gegeven. De financiële vertaling van de plannen is door de domeinvoorzitters aangeleverd en opgenomen in de begrotingsmodellen.
- 6) *Het opstellen van de conceptbegroting 2023* – Voorafgaand aan het opstellen van de begroting zijn de individuele begrotingen getoetst aan de financieel beleidsplannen. Vervolgens zijn de begrotingsmodellen samengevoegd tot één model. In dit model is per kostenplaats inzichtelijk welke baten en lasten het komende jaar worden verwacht.

2.2 SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN

OPSLAG WERKGEVERSLASTEN

Om een goede inschatting van de lasten voor 2023 te kunnen maken is de uitputting over 2022 als referentie gebruikt. Personeel is verwerkt op basis van werkelijke loonkosten volgens CAO 2022 inclusief een opslag van circa 57%. Dit percentage is op voorspraak van het administratiekantoor ingezet, waarbij zij gebruik maakt van de aan hem beschikbaar staande benchmark. De opslag van de werkgeverslasten is tevens opgenomen in de risicoanalyse, zie hiertoe §6.1.

NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS (NPO)

Om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen ontvangen de scholen in het funderend onderwijs een (niet-structurele) bekostiging inzake het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. In 2023 ontvangt KyK daarmee het laatste deel van de bekostiging (€ 1.380.000). Als gevolg van het personeelstekort in het onderwijs is het de afgelopen periode niet gelukt om de ontvangen gelden één op één in te zetten in de periode waarin ze zijn ontvangen. De niet bestede gelden zijn gealloceerd in een bestemmingsreserve op schoolniveau. Scholen mogen deze niet bestede middelen de komende jaren alsnog inzetten.

BOVENMATIGE RESERVES

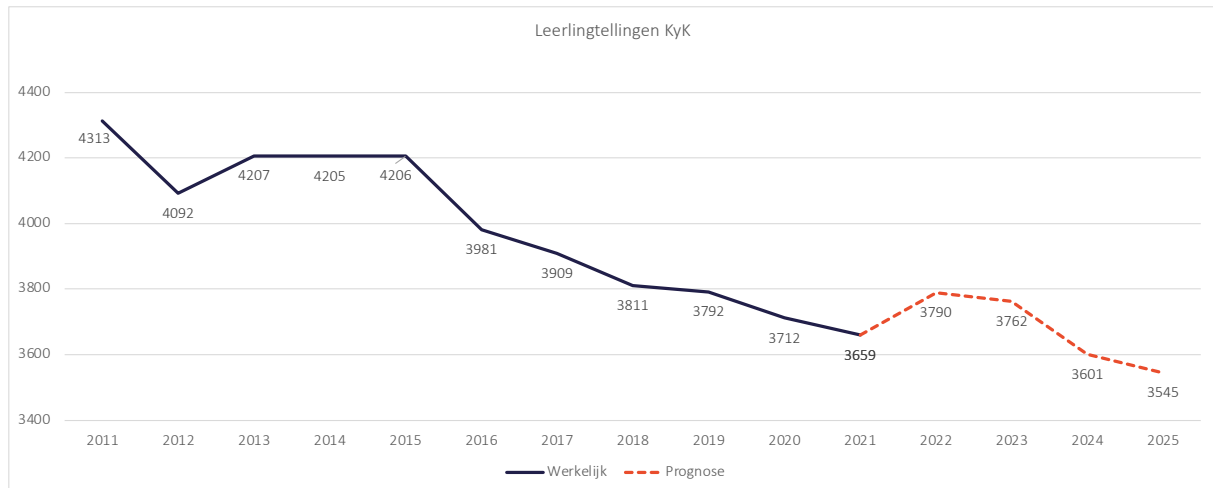
De reserves liggen volgens het Due Diligence onderzoek uit 2020 ruim boven de grenzen van OCW. KyK heeft zich tot doel gesteld in 2023 haar risicoprofiel in kaart te brengen. Dit profiel wordt gebruikt om vast te stellen welk deel van de reserves als bovenmatig geclassificeerd wordt. Vervolgens zal het bovenmatige deel van de reserves gebruikt worden om de strategische doelen van KyK te verwezenlijken. Vooruitlopend op deze uitwerking wordt in 2023 een deel van de reserves ingezet om plannen doorgang te kunnen laten vinden en daar waar nodig impulsen te geven aan de scholen. Zie voor een toelichting op de speerpunten §7.

ONDERSTEUNINGSMIDDELEN SAMENWERKINGSVERBAND

De ondersteuningsmiddelen vanuit het samenwerkingsverband zijn, als gevolg van de verwijzingen naar het speciaal (basis/voortgezet) onderwijs, in de afgelopen jaren fors teruggelopen. Als gevolg van de fusie wordt Stichting Expertise Centrum (Gearhing en Odyssee participeerden samen in deze stichting) opgeheven. Binnen Passend Onderwijs KyK is, onder aansturing van een directeur, in 2022 gestart met het ontwikkelen van beleid voor de ondersteuningsstructuur. In 2023 wordt dit beleid en de financiële uitgangspunten nader uitgewerkt.

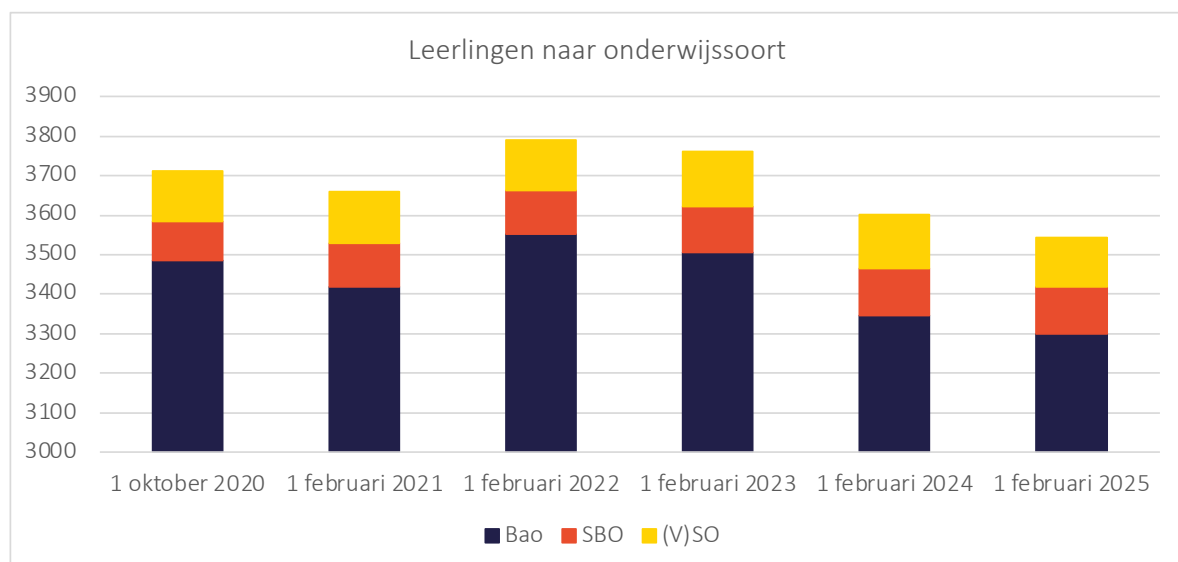
3 Leerlingaantallen

De inkomsten worden voor het grootste deel (97%) bepaald door het leerlingenaantal. Op basis van de nieuwe ‘vereenvoudiging van de bekostiging’ die start per 1 januari 2023 is de teldatum aangepast van 1 oktober voorafgaand aan het bekostigingsjaar naar 1 februari voorafgaand aan het bekostigingsjaar. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling zichtbaar van de leerlingtelling van de huidige scholen van KyK alsmede de prognose voor de komende 3 jaar.

De prognose is de optelsom van de onderliggende scholen. De scholen hebben hun eigen prognose opgesteld. De verhoging van het leerlingaantal 2022 en 2023 is met name toe te schrijven aan de stijging van asielzoekersschool Amiko. In de bijlage is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de scholen waarbij teldatum 2021 wordt vergeleken met 2022, welke leidend is voor de bekostiging van 2023.

Binnen KyK is sprake van meerdere onderwijssoorten (basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs). Onderstaande tabel geeft de verhoudingen weer.

Uit de gegevens valt op te maken dat in het SBO en (V)SO een lichte stijging van het leerlingenaantal wordt verwacht. Het basisonderwijs, exclusief leerlingen in het nieuwkomersonderwijs, daalt de komende jaren verder van 3.434 naar 3.249 leerlingen.

4 Begroting 2023

In onderstaand overzicht is de begroting 2023 opgenomen in relatie tot de begroting 2022 en de (eindejaars)prognose 2022.

	Prognose 2022	Begroting 2022	Begroting 2023
Rijksbijdragen OCW	37.590.000	32.687.000	36.045.000
Overige overheidsbijdragen	201.000	204.000	123.000
Overige baten	397.000	586.000	787.000
	38.188.000	33.477.000	36.955.000
Lonen en salarissen	26.692.000	25.838.000	28.247.000
Overige personele lasten	3.919.000	1.924.000	2.981.000
Totaal personele lasten	30.611.000	27.762.000	31.228.000
Afschrijvingen	731.000	663.000	704.000
Huisvestingslasten	2.876.000	2.855.000	3.716.000
Overige instellingslasten	2.532.000	2.519.000	2.631.000
	36.750.000	33.799.000	38.279.000
Financiële baten en lasten	-35.000	-25.000	-
	1.403.000	-347.000	-1.324.000

ALGEMEEN

Voor 2023 is een negatief exploitatieresultaat van € 1.324.000 begroot. In het resultaat zit een grote onzekerheid inzake de energielasten. De energielasten zijn begroot op basis van de inschatting van de energieleverancier. De aanbesteding voor de energielasten zal nog plaatsvinden en het kan zijn dat de werkelijke kosten lager uitvallen. Daarnaast komt het ministerie van OCW met een bijzondere bekostiging voor energielasten medio 2023. Het is nog niet in te schatten hoe hoog deze bekostiging zal zijn voor KyK. De energielasten zijn voor 2023 € 798.000 hoger begroot dan in 2022.

In de begroting zit een aantal grote posten cq investeringen die het negatieve resultaat verder verklaren. Dit betreffen:

- Tienerschool Sneek € 130.000
- Tienerschool Lemmer € 150.000
- Passend Onderwijs KyK € 270.000
- Schoolpleinen € 35.000
- IKC-ontwikkeling € 50.000
- Meerkosten inhuur interim directie € 130.000

Het negatieve resultaat is volgens het bestuur van KyK verantwoord in relatie tot de beoogde doelen en de ruime financiële reserve van KyK. Begin 2023 zal KyK een financieel risicoprofiel opstellen en daarbij bepalen wat de ondergrens van het eigen vermogen moet zijn om risico's op te kunnen vangen.

KENGETALLEN

Onderstaand zijn de kengetallen opgenomen, die zijn afgeleid van de begroting 2022. KyK blijft met deze begroting binnen de signaleringswaarden zoals OCW deze hanteert.

	Begroting 2022	Begroting 2023
Personele lasten/Rijksbijdragen	84,9%	86,6%
Personele lasten/Totale lasten	82,1%	81,6%
3.1 Rijksbijdragen OCW	97,6%	97,5%
3.2 Overige overheidsbijdragen	0,6%	0,3%
3.3 Overige baten	1,8%	2,1%
	100,0%	100,0%
4.1 Personele lasten	82,1%	81,6%
4.2 Afschrijvingen	2,0%	1,8%
4.3 Huisvestingslasten	8,4%	9,7%
4.4 Overige instellingslasten	7,5%	6,9%
	100,0%	100,0%

5 Toelichting baten, lasten en investeringen

5.1 TOELICHTING BATEN

RIJKSBIJDRAGEN OCW

De rijksbijdragen (personeel en materieel) zijn bepaald op basis van de leerlingtellingen met behulp van de begrotingsmodellen van Concent. In deze modellen is gebruik gemaakt van de meest recente bekostigingstarieven. Er is geen indexatie van de bekostiging 2023 opgenomen. Een stijging van de (personele) bekostiging leidt tot een evenredige verhoging van de cao, waardoor dit nagenoeg budgetneutraal voor KyK zal zijn.

De rijksbijdragen vormen zo'n 99% van de totale baten van KyK. Dit percentage is, als gevolg van de NPO-middelen en het dichten van de loonkloof tussen PO en VO, hoger dan in het verleden (rond de 94%) het geval was. De NPO-middelen (€ 1.380.000 in 2023) zullen niet gecontinueerd worden en lopen af in 2023. Dit betekent dat scholen vanaf 2023 'terug gaan schakelen' om tot een sluitende begroting te komen.

De rijksbijdragen zijn afhankelijk van het aantal leerlingen en onderwijsachterstandenscores.

OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN

De overige overheidsbijdragen bestaan voornamelijk uit gemeentelijke bijdragen op basis van gemeentelijk beleid, te verwachten subsidies op grond van aanvragen (zoals bijvoorbeeld Frysk) en reeds eerder toegezegde subsidies die voor een langere periode gelden.

OVERIGE BATEN

De overige baten bestaan voornamelijk uit verhuuropbrengsten voor medegebruik, een verrekening tussen Odyssee en RSG voor de samenwerking in de Tienerschool, en detacheringsofbrengsten.

5.2 TOELICHTING LASTEN

Onderstaand wordt een algemene beschrijving opgenomen van de belangrijkste lasten van KyK. Voor een toelichting op de meerschoolse speerpunten wordt verwezen naar §7.

	2023		2022	
Personele lasten	€	31.228.000	€	27.762.000
Lonen en salarissen	€	28.247.000	€	25.838.000
Personeel niet in loondienst	€	1.679.000	€	573.000
Scholing	€	467.000	€	535.000
Overige personele lasten	€	835.000	€	816.000

De personele lasten bestaan voor het overgrote deel uit loonkosten van de medewerkers. In de begroting worden medewerkers, die op 1 oktober in dienst waren, verrekend met het werkelijke brutoloon van de medewerker. De opslag voor de werkgeverslasten bedraagt 57%. Ten opzichte van 2022 betreft dit een stabilisering. De huidige CAO betreft tevens de basis voor de begroting van KyK.

De begrote kosten voor personeel niet in loondienst is fors hoger begroot dan in 2022. In 2022 waren deze kosten onvoldoende in beeld en te laag begroot. Ten opzichte van de werkelijke kosten 2022 zijn de begrote kosten lager, doordat in 2023 minder gewerkt wordt met payroll constructies. Een groot deel van deze kosten ontstaan bij het vervangen van zieke collega's.

De scholingskosten zijn licht lager begroot dan in 2022 maar wel realistisch. De begrote uitgaven 2022 zullen in 2022 niet gehaald worden. Onder de overige personeelslasten zijn de middelen opgenomen voor arbokosten, ontwikkeling, coaching en overige personeel gerelateerde uitgaven.

	2023		2022	
Huisvestingslasten	€	3.716.000	€	2.855.000
Huurkosten	€	376.000	€	264.000
Dotatie voorziening onderhoud	€	711.000	€	635.000
Energie en water	€	1.331.000	€	539.000
Schoonmaakkosten	€	838.000	€	848.000
Overige huisvestingslasten	€	460.000	€	570.000

De huisvestingslasten komen tot stand op basis van de werkelijke kosten over 2022 (na indexering), samen met de door externe partijen opgestelde (meerjaren)onderhoudsplannen, een inschatting van de energielasten en op basis van het schoonmaakcontract dat binnen KyK geldt. De stijging van de huisvestingslasten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de stijging van de energiekosten.

	2023		2022	
Overige instellingslasten	€	2.631.000	€	2.519.000
Administratie en beheerslasten	€	1.004.000	€	924.000
Inventaris en apparatuur	€	316.000	€	526.000
Leer- en hulpmiddelen	€	1.091.000	€	900.000
Overige	€	220.000	€	169.000

Onder de overige instellingslasten zijn met name uitgaven opgenomen die op de scholen plaatsvinden. Per school is een begroting opgesteld waarin de te verwachten uitgaven voor onder andere licenties, leermiddelen, culturele vorming, kopieerkosten en overige materiële uitgaven zijn opgenomen. Scholen hebben zelf een inschatting gemaakt van de te verwachten uitgaven. Als referentiekader zijn de uitgaven over 2022 in combinatie met de (schooljaar)plannen – denk aan extra uitgaven als gevolg van een nieuwe digitale methode – gehanteerd.

Administratie en beheerslasten betreffen met name de kosten voor het outsourcen van de administratie, public relations, account en managementondersteuning. Verwacht wordt dat deze kosten in de toekomst zullen afnemen, doordat werkzaamheden meer intern uitgevoerd gaan worden.

5.3 TOELICHTING INVESTERINGEN

	2023		2022	
Investeringsen	€	1.228.000	€	955.000
Onderwijsleerpakket	€	294.000	€	160.000
Gebouwen	€	164.000	€	35.000
ICT	€	312.000	€	405.000
Meubilair	€	458.000	€	355.000

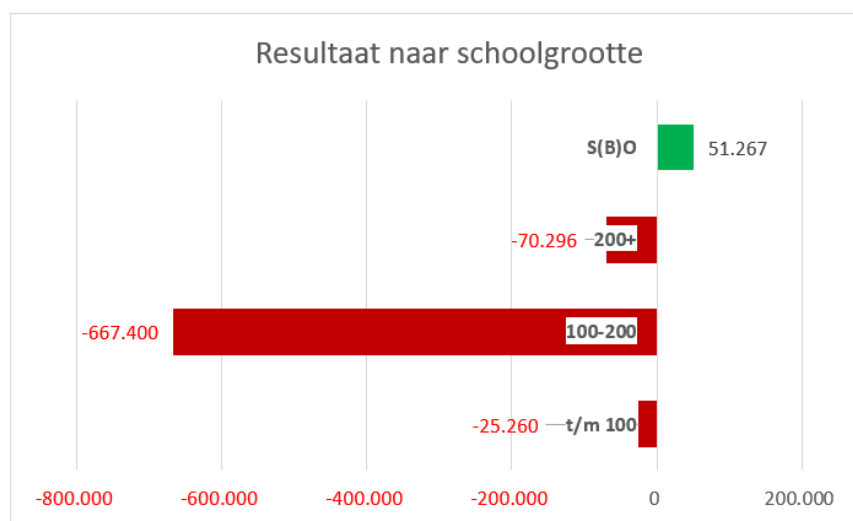
In de schooljaarplannen maken de scholen de gewenste investeringen kenbaar. Investeringsen sluiten dus aan bij de plannen waar scholen aan willen werken. Indien de financiële ruimte van de school de investeringen toestaan, worden ze verwerkt in de investeringsbegroting – toekomstig perspectief op basis van de leerling prognoses –. De investeringen richten zich in 2023 met name op investeringen in ICT en meubilair. Een groot deel van de investeringen, zoals hierboven weergegeven, bestaat uit het vervangen van reeds bestaande activa.

In 2023 zal periodiek gemonitord worden of de investeringen in lijn liggen met de begrotingsafspraken. Indien scholen niet alle investeringen gedurende het jaar uitvoeren, zal in samenspraak met directie besloten worden welke vervolgstappen genomen zullen worden. Doel is om de noodzakelijk geachte investeringen zoveel mogelijk uit te voeren in 2023.

6 Resultaat naar schoolgrootte

Het scholenbestand van KyK bestaat uit zeer kleine scholen met 25 leerlingen tot scholen met ruim 300 leerlingen. Scholen tot en met 150 leerlingen ontvangen een kleine scholentoeslag die verhoudingsgewijs steeds lager wordt naar gelang het leerlingenaantal stijgt. Scholen met meer dan 150 leerlingen ontvangen alleen de reguliere bekostiging.

Uit het scholenbestand van KyK blijkt dat scholen tot en met 100 leerlingen gemiddeld genomen met een budgetneutrale exploitatie kunnen draaien. Schoolgrootte 100 tot en met 200 leerlingen is een omvang waarvoor het lastig is om budgetneutraal te draaien en vanaf 200 leerlingen kan een school meestal dermate efficiënt werken dat deze scholen goed uitkomen met de bekostiging. In onderstaande tabel zijn de opgetelde begrote resultaten over 2023 weergegeven in relatie tot het aantal leerlingen opgedeeld in bovengenoemde categorieën. Let wel: in deze cijfer zijn de hogere energielasten van de scholen opgenomen, wat een grote impact op deze cijfers heeft.

De opgetelde resultaten van de 11 scholen met een leerlingaantal tussen de 100 en 200 leerlingen draaien in totaal € 667.400 negatief. In het aanstaande formatieproces in het voorjaar van 2023 zal bijzondere aandacht zijn voor deze scholen om te kijken welke efficiency kansen er zijn om en de teruggang in NPO gelden op te vangen en voor te sorteren naar een meer budgetneutrale exploitatie. De scholen in de categorie t/m 100 leerlingen draaien net negatief, maar dat wordt met name veroorzaakt door twee scholen (Tienerscholen van wege projectstatus en Master Sneek vanwege kwaliteitsimpuls). De categorie 200+ draait net negatief door de grootste school van KyK: De Wyken. Deze school is bezig met een kwaliteitstraject wat een hoger kostenniveau verklaart. Voor het (V)SO en SBO is een aparte categorie S(B)O aangemaakt vanwege de afwijkende bekostiging en bijzondere leerling populatie.

In bijlage 2 van deze begroting is een grafiek opgenomen waarbij het leerlingenaantal in relatie tot het begrote resultaat per school is opgenomen.

In de basis moet een school budgetneutraal begroten. Daarop zijn de volgende uitzonderingen:

- De meerkosten voor energie ten opzichte van 2021 mogen leiden tot een overschrijding
- Door de overgang naar een allocatiemodel met T=0 mogen scholen die daar vorig jaar nog niet mee werkten 7 maanden hiervoor compenseren
- Specifieke projecten die zijn goedgekeurd door het CvB (bijvoorbeeld de tienerscholen)

NPO gelden die volledig zijn besteed zullen leiden tot een formatiereductie vanaf schooljaar '23-'24. NPO gelden die nog niet zijn besteed kunnen ingezet worden in de formatie op basis van onderliggende plannen.

7 Toelichting meerschoolse begroting

Binnen KyK wordt ernaar gestreefd de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie te beleggen. Sommige zaken kunnen echter efficiënter en effectiever worden georganiseerd in een collectief verband. Dit bereiken we door naast de individuele schoolbegrotingen ook enkele begrotingen voor de collectieve uitgaven te hanteren. De werkzaamheden die op het servicebureau worden uitgevoerd richten zich met name op de collectieve administratieve taken en op het strategisch niveau meedenken en ondersteunen vanuit het KyK perspectief. Daarnaast maakt KyK gebruik van een meerschoolse begroting, waarin middelen worden vrijgemaakt voor de collectieve risico's, speerpunten waar we aan werken en overige centrale lasten van de stichting als geheel vanuit de gedachte deze efficiënter en effectiever te kunnen organiseren.

In 2023 start de uitvoering van het strategisch beleidsplan van KyK. De specifieke (speer)punten voor 2023 zijn verwoord in het bestuursjaarplan 2023. Dit plan bevat alle speerpunten van de afzonderlijke domeinen en geeft richting aan de jaarkalender van KyK. In de meerschoolse begroting zijn middelen vrijgemaakt om concreet invulling te geven aan de speerpunten. Onderstaand wordt een deel van de speerpunten kort benoemd. Voor het volledige beeld van de speerpunten verwijzen wij naar het bestuursjaarplan 2023, welke in Q1 2023 afgerond zal worden. Doel is om in 2023 periodiek een voortgangsrapportage op te stellen. Dit brengt inzicht in waar we staan en wordt gebruikt om verantwoording af te leggen aan de stakeholders van KyK over het gevoerde beleid.

	2023	2022
Personele lasten	€ 1.417.000	€ 2.670.000
Lonen en salarissen	€ 578.000	€ 1.635.000
Overige personele lasten	€ 839.000	€ 1.035.000
Huisvestingslasten	€ 751.000	€ 705.000
Dotatie onderhoudsvoorziening	€ 700.000	€ 425.000
Energie en water	€ -	€ 15.000
Onderhoudslasten	€ 51.000	€ 20.000
Schoonmaakkosten	€ -	€ 15.000
Overige huisvestingslasten	€ -	€ 230.000
Overige instellingslasten	€ 569.000	€ 900.000
Administratie en beheerslasten	€ 381.000	€ 350.000
Inventaris en apparatuur	€ 92.000	€ 150.000
Leer- en hulpmiddelen	€ 57.000	€ 50.000
Overige	€ 39.000	€ 395.000

HRM

Meer dan 80% van de exploitatie wordt binnen KyK besteed aan personele lasten. Daarnaast zorgen verschillende ontwikkelingen voor turbulente veranderingen op de arbeidsmarkt. Binnen KyK wordt ervoor gekozen om employer branding als managementinstrument in te zetten. Gevolg is dat zowel HRM als MarCom betrokken worden bij het **creëren van een sterk werkgeversmerk** en het **doorontwikkelen van de website van KyK**. Bij KyK willen we voorloper zijn in het onderwijs voor leerlingen, ouders én als werkgever. In 2023 zal daarom aandacht zijn voor het **functieprofiel** van de **docent van de toekomst**. Vanuit een andere 'KyK' kijken wij naar het functieprofiel vanuit talenten en vermogens. Dit betekent ook iets voor de ondersteunende rol, die het servicebureau vervult, waardoor de **visie van het servicebureau** in 2023 zal worden ontwikkeld.

Huisvesting, facilitair & ICT

Het domein Huisvesting, facilitair & ICT wenst bij te dragen aan een optimale ingerichte omgeving ondersteunend aan het onderwijsleerproces. Bij het ontwikkelen van bouwplannen zal het bestuur daar waar gewenst en mogelijk voorzien in multifunctionele gebouwen die een integrale benadering

van het opgroeiende kind stimuleren. Binnen KyK is daarom aandacht voor **Duurzaamheid**. In 2023 wordt gewerkt aan energiebesparingen en een beter energielabel door de aanschaf van PV-panelen en het groener maken van diverse schoolpleinen om op deze wijze bij te dragen aan een duurzame en circulaire toekomst. Het domein heeft tot doel voor alle 27 scholen in 2023 een 0-meting uit te voeren en een **Duurzaam Vastgoed InvesteringsPlan** (voorheen meerjarenonderhoudsplan) op te stellen. De coördinatie van het calamiteitenonderhoud wordt in eigen beheer gedaan, hiervoor is in het voorjaar 2022 een medewerker Technische Dienst aangesteld.

Verder wordt gewerkt aan de **Microsoft 365 adoptie** en **AVG-wetgeving**. De in 2022 nieuwe KyK Microsoft omgeving wordt verder geoptimaliseerd en er is aandacht voor het verbreden van basiskennis op de scholen en het werken in de nieuwe Microsoft Teams omgeving. Verder worden Awareness trainingen georganiseerd in het kader van de AVG-regelgeving. KyK richt zich binnen deze projecten op de kwaliteit, de stabiliteit, en de veiligheid/AVG.

Kwaliteit

Binnen het domein kwaliteit is aandacht voor **verbeterimpulsen** in Rekenen, Frysk (Fryske Wike), Burgerschapo en Techniek/Digitale geletterdheid. Ook richt het domein zich op **metingen en (tevredenheids)onderzoek**. De kwaliteitsinstrumenten die hiervoor worden gebruikt bestaan uit intern collegiaal audit-/visitatieteam en het leren van en met elkaar door gebruik te maken van leer meer en stichting Leerkracht. Verder is aandacht voor de **ondersteuningsstructuur van KyK**, waarbij aandacht voor de beleidsmatige ontwikkeling, doorontwikkeling van het systeem (AFAS), Verbindingselementen via IB+ en onderzoek Inclusief Onderwijs door het inzetten van onderwijsassistenten in de klas.

Financiën

Binnen KyK wordt gewerkt met het **ERP pakket** van AFAS. Uiteraard willen we dit pakket zo inrichten dat het ondersteunend is in de bedrijfsvoering. Als onderdeel van het control framework wordt dit pakket in 2023 verder afgestemd op de wensen van KyK. De interne procedures moeten ervoor zorgen dat de risico's op een aanvaardbaar niveau liggen voor de organisatie als geheel. In lijn hiermee zal een eerste aanzet gedaan worden op het gebied van het opstellen van een **risicoanalyse**. Belangrijke basis voor deze risicoanalyse is het strategisch beleidsplan van KyK.

8 Financiële positie

8.1 RISICOANALYSE

In de begroting is gerekend met een opslag voor de werkgeverslasten van circa 57%. Dit percentage is afgeleid van de werkgeverslasten over 2022. Een wijziging ten opzichte van dit percentage kan invloed hebben op het daadwerkelijke resultaat over 2023.

In de begroting is geen rekening gehouden met een compensatie ten behoeve van de energielasten. Als KyK gecompenseerd wordt voor de energielasten, zal deze compensatie worden toegevoegd aan de algemene reserves van KyK.

Voor eventuele vaststellingsovereenkomsten is een bedrag van € 100.000 opgenomen in de begroting.

KyK is eigenrisicodragers voor de ziektevervangingen. Ondanks dat KyK in 2022 binnen de financiële ruimte voor de ziektevervangingskosten is gebleven, is altijd sprake van een onzekere factor (o.a. covid). In de tussentijdse financiële rapportage zal aandacht zijn voor de ontwikkelingen op het gebied van ziekteverzuim en hieraan gerelateerd de vervangingskosten.

Het leerlingenaantal kan door onvoorziene omstandigheden of externe factoren sneller wijzigen. Een terugloop van het leerlingenaantal heeft tot gevolg dat de Rijksinkomsten (97% van de totale inkomsten) zullen dalen. De invloed die het bestuur op deze externe omgevingsfactoren is gering.

KyK is in belangrijke mate afhankelijk van de bekostiging van het Rijk en lokale overheid. De overheid is in dezen geen 'betrouwbare' partner als het gaat om bekostiging van het onderwijs. Sommige bezuinigingen zijn 'verdekt' opgesteld en worden soms met terugwerkende kracht alsnog ingehouden op de bekostiging. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de vordering op OCW die in 2022 afgeboekt moest worden.

Covid-19 heeft de kwetsbaarheid van de samenleving getoond. Voor onderwijsinstellingen is dit met name terug te voeren naar maatregelen op het gebied van gebouwen en ziektevervangingen. In de begroting zijn hiervoor beperkte middelen gereserveerd, mede omdat de bekostiging niet toestaat dat de Rijksbekostiging hiervoor ingezet wordt. Aanpassing of ontwikkeling op het gebied van wet- en regelgeving en subsidies vanuit het Rijk zullen uitkomst moeten bieden hierin. Binnen KyK leeft de verwachting dat het Rijk de komende jaren hierin zal voorzien.

8.2 BOVENMATIGE RESERVES

De financiële positie van KyK is, afgezet tegen de signaleringswaarden van OCW, gezond te noemen. Het Due Diligence onderzoek (2020) ondersteunt deze gedachte. Binnen KyK werken we vanuit lef en vertrouwen we op een goede afloop. De financiële positie van KyK maakt dit ook mogelijk. Deze stelt ons in staat om zonder een gezamenlijk strategisch beleid toch alvast te investeren in de toekomst van de nieuwe stichting. Desondanks zal in 2023 aandacht zijn voor het gezamenlijk strategisch beleid en zal de risicoanalyse van KyK worden uitgewerkt.

Uiteraard is gekeken naar de signaleringswaarde die OCW hanteert. Hiertoe is gebruik gemaakt van het verwachte resultaat over 2022. Op de volgende pagina zijn de uitkomsten van deze rekentool opgenomen.

	2023	2022	2021
Boekwaarde mva ultimo	3.873.099	3.349.099	3.132.042
5% van totale baten	1.847.750	1.909.400	1.732.345
Normatief publiek vermogen	5.720.849	5.258.499	4.864.387
Geschat eigen vermogen ultimo	9.012.653	10.336.653	10.502.653
Vershil	3.291.804	5.078.154	5.638.266
	te hoog	te hoog	te hoog

De omvang van het bovenmatig eigen vermogen wordt nog beïnvloed door de volgende zaken, welke niet in deze begroting zijn opgenomen:

- 1) Op KyK niveau wordt een positief exploitatieresultaat verwacht over 2021. Dit zorgt ervoor dat het bovenmatig eigen vermogen verder zal toenemen.
- 2) Wijziging in wet- en regelgeving maakt dat de voorziening voor (meerjaren)groot onderhoud op een andere wijze gewaardeerd moet worden in de jaarrekening. De zogenaamde componentenbenadering moet in de komende jaren worden toegepast binnen het primair onderwijs. Het effect van deze wijziging moet nog nader uitgewerkt worden voor KyK. Wel bestaat de verwachting dat dit ervoor zorgt dat het mogelijk bovenmatig eigen vermogen zal afnemen.

Verder is het van belang te onderkennen dat gebruik is gemaakt van de normatieve signaleringswaarde zoals OCW deze hanteert. Het is echter aan KyK inzichtelijk te maken op welk niveau haar eigen vermogen zich moet bevinden om een verantwoord financieel beleid te voeren. In 2023 wordt het financieel beleid van KyK nader vormgegeven, zie ook §7. Want ook in de toekomst wil KyK duurzaam avontuurlijk onderwijs mogelijk te maken.

9 Ondertekening

Goedgekeurd en ondertekend in de vergadering van de Raad van Toezicht

Datum: 20-12-2022

H. Oosterman, voorzitter Raad van Toezicht KyK

Vastgesteld en ondertekend in de vergadering van de Raad van Toezicht

Datum: 21-12-2022

B. ten Kate, voorzitter College van Bestuur KyK

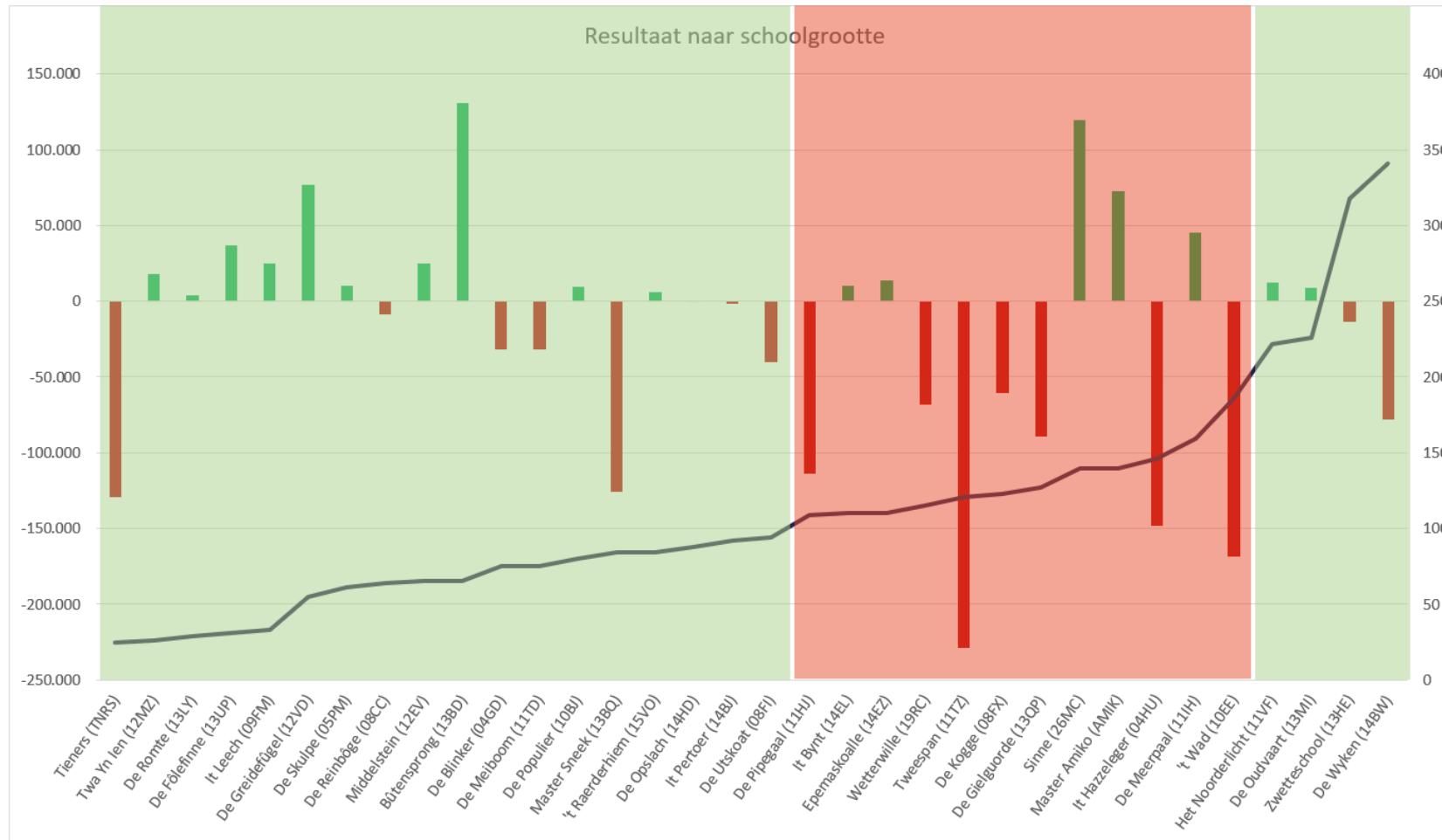
BIJLAGEN

BIJLAGE 1 – Leerlingtelling in detail

In onderstaande tabel is de leerlingtelling per school en locatie opgenomen. Teldatum 1 februari 2022 is daarbij leidend voor de bekostiging van kalenderjaar 2023.

		Teldatum 1 feb			
		2021	2022	◊	%
04GD	De Blinker	68	75	7	10,3%
04HU	t Hazzeleger	141	146	5	3,5%
05PM	De Skûlpe	63	61	-2	-3,2%
08CC	De Reinbôge Bantega	60	64	4	6,7%
08FI	De Utskoat	92	94	2	2,2%
08FX	De Kogge	117	123	6	5,1%
09FM	It Leech	32	33	1	3,1%
10BJ	De Populier	77	80	3	3,9%
10EE	IKC 't Wad	180	186	6	3,3%
11HJ	De Pipegaal	111	109	-2	-1,8%
11IH	De Meerpaal	153	159	6	3,9%
11TD	De Meiboom	72	75	3	4,2%
11TZ	De Tweespan	114	121	7	6,1%
11VF	IKC Het Noorderlicht	213	222	9	4,2%
12EV	IKC Middelstein	60	65	5	8,3%
12MZ	Twa Yn Ien	30	26	-4	-13,3%
12VD	De Greidefûgel	51	55	4	7,8%
13BD	Dûbelspan	41	65	24	58,5%
13BQ-1	OBS Master	95	94	-1	-1,1%
13BQ-3	Amiko	75	117	42	56,0%
13BQ-4	Tienerschool	25	25	0	0,0%
13HE	OBS De Zwetteschool	316	318	2	0,6%
13LY	De Romte	26	29	3	11,5%
13MI	OBS De Oudvaart	216	226	10	4,6%
13QP	De Gielguorde	125	127	2	1,6%
13UP	De Folefinne	30	31	1	3,3%
14BJ	It Pertoer	88	92	4	4,5%
14BW	OBS De Wyken	332	341	9	2,7%
14EL	It Bynt	104	110	6	5,8%
14EZ	OBS De Epemaskoalle	108	110	2	1,9%
14HD	De Opslach Wommels	84	88	4	4,8%
15VO	OBS it Raerderhiem	81	84	3	3,7%
19RC	SBO Wetterwille	109	111	2	1,8%
26MC	SO Sinne	131	128	-3	-2,3%
12DX	De Wynbrekker	19	gesloten	-19	
13YA	De Pikeloer	20	gesloten	-20	
		3.659	3.790	131	3,6%

BIJLAGE 2 – Resultaat naar schoolgrootte in detail

De lijngrafiek betreft het aantal leerlingen per school. De staafgrafiek geeft het resultaat weer. Het eerste groene blok betreft de schoolgrootte t/m 100 leerlingen. Het middelste rode blok betreft de categorie 100-200 leerlingen en het laatste groene blok betreft de schoolgrootte 200 leerlingen en meer.

